

چگونه این کتاب را با کودکان بخوانید؟

این کتاب لحن طنزآمیزی دارد. برای آن که بتوانید هنگام بلندخوانی آن، این لحن را به مخاطبان انتقال دهید، بهتر است پیش از شروع کار، آن را یکی دوبار با صدای بلند برای خودتان بخوانید تا هم با متن آشنا شوید و هم با لحن طنزآمیز پسرک شخصیت اصلی کتاب. در هنگام خواندن کتاب برای خود، نکات مهم متن را شناسایی کنید تا بدانید وقتی آن را برای کودکان بلندخوانی می‌کنید، در کجاها مکث و تاکید داشته باشید و در کجاها از لحن شوخ و خنده‌دار استفاده کنید. این آمادگی به شما امکان می‌دهد که هم کاملاً کتاب را بشناسید و بر متن مسلط شوید و هم بتوانید به پرسش‌های احتمالی کودکان پاسخ بدهید و ابهام‌های آن‌ها را برطرف کنید.

فعالیت‌های پیش از خواندن

ساختن صورتک احساسات

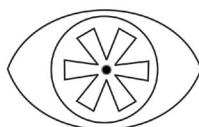
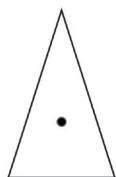
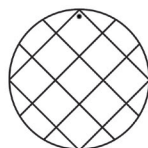
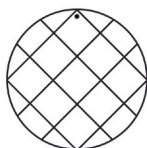
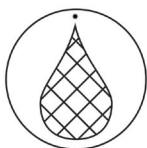
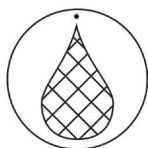
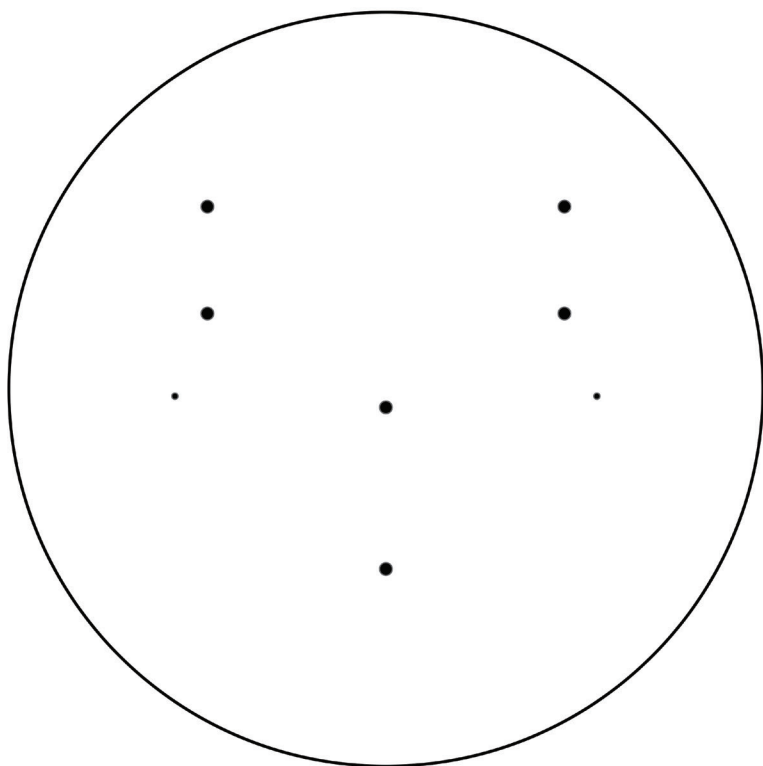
هدف: آشنایی با احساسات و حالت‌های چهره

آن چه نیاز دارد: الگوی اعضای صورت، مقوا یا کارتن ضخیم (می‌توان از مقواها و کارتن‌های دورریز استفاده کرد)، وسایل رنگ‌آمیزی، قیچی، چسب، میخ، پیچ یا پونز، نخ یا مفتول خیلی نازک

شناساندن احساس‌ها و حالت‌های چهره به کودکان یک آموزش مهم است. برای ایجاد ارتباط با دیگران، کودکان نیاز دارند احساس‌های دیگران را از روی حالت‌های چهره‌ی آن‌ها تشخیص دهند و نیز بتوانند احساس‌های گوناگون خود را بشناسند و به موقع نشان دهند. شناخت و آگاهی درباره‌ی احساس‌ها از مهارت‌های اجتماعی است و کودکان را برای روبه‌رو شدن با چنین احساس‌هایی آماده می‌کند. آن‌ها با درک چنین احساس‌هایی می‌توانند واکنش مناسبی داشته باشند و خود را به درستی بروز دهند.

- بر اساس الگوهای زیر، چشم‌ها، ابروها، بینی، دهان و گونه‌ها را با کمک کودکان رنگ‌آمیزی کنید. می‌توانید این الگوها را در ابعاد بزرگ‌تر روی کاغذ دیگری پیاده کنید.

- چشم‌ها، ابروها، دهان و بینی را روی مقوای کلفت یا کارتن بچسبانید و دوربری کنید. حالت خنده و گریه دایره‌های گونه‌ها را هم از دو سو به یک مقوا یا کارتن بچسبانید.
- نقطه‌های علامت‌گذاری شده روی چهره و اعضای آن را سوراخ کنید. چشم‌ها و ابروها، دماغ و بینی را با میخ، پیچ یا پونز به این محل‌ها متصل کنید و دایره‌های گونه‌ها را هم با نخ یا مفتول خیلی نازک در محل خود آویزان کنید.

- چهره را به دیوار بیاویزید. اکنون می‌توانید به همراه کودکان حالت‌ها و احساسات مختلف چهره را روی این صورتک نشان دهید.
- می‌توانید برنامه‌ریزی کنید تا هر روز یکی از کودکان هنگام ورود به کلاس احساس آن روز خود با این صورتک مشخص کند و اگر دوست دارد در مورد احساس خود و علت آن با کلاس گفت‌وگو کند. اما هرگز کودکان را مجبور به این کار نکنید.

وقتی عصبانی هستی چه کار می‌کنی؟

هدف: آگاه کردن کودک نسبت به خود و راهکارهای‌اش برای تخلیه خشم از کودکان بخواهید تصویر هر کدام از کارهایی را که معمولاً هنگام خشم انجام می‌دهند، نقاشی کنند.

سپس برگه‌های پرسشنامه‌ای با پرسش‌های زیر میان کودکان تقسیم کنید. به کودکان فرصت کافی بدهید تا به این پرسش‌ها با دقت پاسخ دهند. هر کودکی ممکن است دلایل گوناگونی برای دعوا و اختلاف با دیگران داشته باشد. ممکن است بعضی کودکان اصلاً اهل دعوا نباشند. در هر صورت بهتر است همه به این پرسش‌ها پاسخ بدهند.

کودکان می‌توانند اگر مایل نباشند، نام خود را زیر برگه‌ی پاسخ‌ها ننویسند. مطالعه‌ی پاسخ‌های هر یک از کودکان به شما امکان می‌دهد با روحیات آن‌ها بیش‌تر و دقیق‌تر آشنا شوید و بتوانید به آن‌ها در کنترل خشم خود و انتخاب راه‌های صلح‌آمیز برای حل اختلاف‌شان با دیگران، کمک کنید. به کودکان بگویید هر کس مایل است، می‌تواند پاسخ‌های خود را برای دیگران بخواند.

پرسش نامه

۱- به نظر شما دعوا یعنی چه؟

۲- آیا شما دعوا می کنید؟

۳- چرا دعوا می کنید؟

۴- چه موقع هایی دعوا می کنید؟

۵- آیا می توانید به جای دعوا کردن، راه دیگری برای حل اختلاف خود با دیگران پیدا کنید و نام ببرید؟

خواندن کتاب

نخست، جلد کتاب و تصویر آن را به کودکان نشان بدهید. نام نویسنده و تصویرگر و مترجم را برای شان بخوانید. سپس، بلندخوانی کتاب را شمرده و به آرامی آغاز کنید. هر صفحه را که می‌خوانید، تصویر آن را نیز به مخاطبان نشان دهید و از آن‌ها بخواهید با دقت به تصویرها نگاه کنند.

فعالیت‌های پس از خواندن

گفت وگو درباره کتاب

پس از پایان بلندخوانی کتاب و خواندن پاسخ‌ها، با کودکان درباره‌ی کتاب و پاسخ پرسش‌های شان گفت‌وگو کنید. از آن‌ها بپرسید آیا کتاب را دوست داشتند یا خیر؟ اگر بله، چرا؟ اگر نه، چرا؟

از آن‌ها بپرسید آیا شخصیت کتاب (گوستاو تلو ش) را دوست داشتند؟ اگر بله، چرا؟ اگر نه، چرا؟

از آن‌ها بخواهید رفتار خود را با رفتار گوستاو مقایسه کنند و تفاوت‌ها و شباهت‌های‌شان با او را بیان کنند.

از کودکان بپرسید که هدف نویسنده از نوشتن این کتاب چه بوده است. با این پرسش، گفت‌وگویی درباره‌ی دعا و سبب‌های آن درمی‌گیرد. شما هم می‌توانید به عنوان یکی از شرکت‌کنندگان در گفت‌وگو، بدون تحمیل عقیده‌تان، دیدگاه خود را بگویید و در هنگام گفت‌وگو، معنای دعا از نظر سازمان بهداشت جهانی را که در زیر آمده است، به زبان ساده برای‌شان توضیح بدهید.

تعریف: بنا به تعریف سازمان بهداشت جهانی، دعا (که یکی از انواع خشونت‌هاست) به معنای استفاده از زور و نیروی بدنی نسبت به دیگری، دیگران یا جامعه است، که سبب آسیب رساندن به بدن طرف مقابل، مرگ او، آسیب روانی یا عقب‌افتادگی او می‌شود یا احتمال این آسیب‌ها را بسیار بالا می‌برد. از کودکان بخواهید فکر کنند و بگویند به جای دعا از چه راه‌های دیگری می‌توان برای حل اختلاف بهره گرفت؟

نوشتن آیین‌نامه دعا

هدف: فراهم کردن فرصت برای تکرار آموزه‌ها و متعهد کردن کودکان به اجرای قوانین

آن‌چه نیاز دارید: برای انجام این فعالیت استامپ و ۵-۶ قطعه مقوای بزرگ لازم است. بهتر است مقواها یا سفید یا به رنگ‌هایی باشند که هم جلب توجه کنند و هم بتوان نوشته‌های روی آن‌ها را خواند.

این یک فعالیت گروهی است. برای گروه‌بندی از روش‌های تصادفی استفاده کنید تا ترکیب گروه‌ها همیشه یک‌سان و شامل افراد معین نباشد. به ویژه توجه داشته باشید که در هر گروه حتماً کودکان ضعیف و قوی چه از جنبه‌ی درسی و چه از جنبه‌ی اعتماد به نفس و حس مشارکت، کنارهم بنشینند تا ازهم یاد بگیرند و به هم کمک کنند.

روش گروه‌بندی: برای گروه‌بندی کودکان، روی شش قطعه کاغذ، عدد یک، روی شش قطعه کاغذ، عدد دو، روی شش قطعه کاغذ، عدد سه، روی شش قطعه کاغذ، عدد چهار و روی شش قطعه کاغذ، عدد پنج را با رنگ‌های یکسان برای هر عدد بنویسید (مثلاً برای عدد ۵ رنگ بنفش و برای عدد ۲ رنگ آبی)، با این فرض که شما سی مخاطب دارید و آن‌ها را به پنج گروه شش نفره تقسیم کرده‌اید. تکه‌های کاغذ شماره‌دار را کاملاً بر بزنید. از کودکان بخواهید مشت خود را باز کنند. در مشت هر کودک، یک قطعه از سی قطعه کاغذ شماره‌دار را بگذارید و از او بخواهید تا وقتی شما نگفته‌اید، مشت خود را باز نکند. وقتی تقسیم قطعه‌های کاغذ تمام شد، از یک تا سه بشمارید و بگویید کودکان مشت خود را باز کنند. کودکانی که شماره‌های یکسان برداشته‌اند، یک گروه تشکیل می‌دهند. به این ترتیب، در پایان کار گروه بندی، پنج گروه شش نفره خواهید داشت.

6

از هر گروه بخواهید با هم‌فکری و مشورت، آیین‌نامه‌ای شامل یک رشته مقررات بنویسند که باید هنگام دعا آن‌ها را رعایت کنند.

در پایان، کار همه‌ی گروه‌ها را جمع کنید و از نماینده‌ی هر گروه بخواهید به جلوی کلاس بیاید و آیین‌نامه‌ی گروه خود را بخواند.

وقتی همه‌ی گروه‌ها آیین‌نامه‌ی خود را خواندند، از کودکان بخواهید رای بدهند که کدام آیین‌نامه کامل‌تر است. البته ممکن است از هر آیین‌نامه، برخی مواد گزینش شوند. می‌توان هر بندی از مقررات را که رای بیش‌تری بیاورد، انتخاب و با هم ترکیب کرد.

حالا گروه‌ها باید یک نفر را که خط خوش‌تری دارد، انتخاب کنند تا آیین‌نامه‌ی نهایی را با خط درشت و خوانا بنویسد.

بعد، آیین‌نامه را در جایی بگذارید که در دسترس همه باشد.

در پایان همه‌ی کودکان پای آیین‌نامه را امضا کنند و به کمک استامپ انگشت بزنند و متعهد شوند که به مقررات آن عمل می‌کنند (می‌توانید توضیح دهید امضا کردن و انگشت زدن، یکی از کارهایی است که می‌توان با دست انجام داد، به جای مشت زدن). دیدن اثر انگشت خود نیز می‌تواند برای کودکان هیجان‌انگیز باشد.

آیین‌نامه را در جایی که همه بتوانند آن را ببینند و بخوانند، بچسبانید. کودکان می‌توانند کناره‌های آن را با نقاشی‌های‌شان تزئین کنند و عنوانی برای‌اش بگذارند.